

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mјere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-73-5/22

Sarajevo, 7. 3. 2022.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

H				PRIMLJENO: 08 -03- 2022
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga	
05/6-	50-15-364	/22		

PREDMET: Dostava Izvješća o radu za 2021. godinu

Poštovani,

Na temelju članka 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mјera – službeni pročišćeni tekst (“Službeni glasnik BiH”, broj 22/16) i članka 11. stavak (g) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mјere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 23/11), dostavljam vam Izvješće o radu za 2021. godinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Dr. sc. Mile Lasić

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-73-4/22

Sarajevo, 14. 2. 2022.

IZVJEŠĆE

**o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju
kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud
Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom
Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i
Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine
za 2021. godinu**

Veljača 2022. godine

S A D R Ž A J

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE	3
POGLAVLJE II. NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA.....	5
POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA U 2021. GODINI	6
Odjeljak A. Izvršenje zadataka održavanjem sjednica Neovisnog povjerenstva	6
1. Usvajanje Izvješća o radu Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu.....	7
2. Financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva.....	7
Odjeljak B. Posjeti Neovisnog povjerenstva Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH	8
1. Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH od 11. 1. 2021. godine.....	8
2. Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH od 20. 9. 2021. godine.....	11
Odjeljak C. Javnost rada	14
Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu	15
POGLAVLJE IV. PREPORUKE.....	15

Na temelju članka 52. stavka (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) i članka 2. stavka (6) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine, Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine na 73. sjednici, održanoj 14. 2. 2022., usvojilo je i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeće

I Z V J E Š Ć E

o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine za 2021. godinu

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Neovisno povjerenstvo) uspostavljen

je sukladno članku 41a. stavku 2. Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, br. 13/05, 53/07, 97/07, 37/09 i 100/13) kao neovisno tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Neovisno povjerenstvo ima pet članova koji su imenovani na mandat od pet godina odlukom Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 96/15 i 50/17), i to:

1. Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva,
2. Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva,
3. Brana Spasojević, druga zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva,
4. Aleksandar Faladžić, član Neovisnog povjerenstva, i
5. Vedad Gurda, član Neovisnog povjerenstva.

Navedenim članovima Neovisnog povjerenstva mandat je istekao 15. 12. 2020. te je, sukladno tome, Parlamentarna skupština BiH imenovala Privremeno zajedničko povjerenstvo obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za provođenje procedure imenovanja članova Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predvidena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu BiH (u dalnjem tekstu: Privremeno zajedničko povjerenstvo) („Službeni glasnik BiH“, broj 10/21).

Privremeno zajedničko povjerenstvo je u 2021. godini provedlo natječajnu proceduru za članove Neovisnog povjerenstva te Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH dostavilo prijedlog liste kandidata za imenovanje pet članova Neovisnog povjerenstva.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 22. sjednici, održanoj 7. 7. 2021., razmatrao Prijedlog liste kandidata za imenovanje pet članova Neovisnog povjerenstva, ali ga **nije usvojio**.

Neovisno povjerenstvo je neovisno u svome radu prema važećim domaćim propisima i međunarodnim pravnim instrumentima. Svi nadležni organi, institucije i ustanove u Bosni i Hercegovini, pravne i fizičke osobe dužni su dati Neovisnom povjerenstvu sve podatke i informacije, osigurati i dati sve materijale bitne za njegov rad te pružiti svu pomoć potrebnu za

nesmetano i zakonito postupanje Neovisnog povjerenstva iz njegova djelokruga. Neovisno povjerenstvo djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interes bilo koje političke stranke, registrirane organizacije ili udruge ili bilo kojeg konstitutivnog naroda ili pojedinca u Bosni i Hercegovini. Članovi Neovisnog povjerenstva rade na sjednicama i operativno na terenu u kazneno-popravnim i drugim ustanovama na teritoriju BiH, u kojima su zatvorene ili pritvorene osobe.

O pitanjima iz svoje nadležnosti Neovisno povjerenstvo donosi godišnji plan rada, financijski plan rada, godišnje izvješće o radu, izvješće o stanju i činjenicama koje su utvrđene nakon posjeta i kontrole u zavodima (ustanovama), odluke, zaključke i druge akte sukladno zakonu i svojem poslovniku.

POGLAVLJE II. NADLEŽNOST NEOVISNOG POVJERENSTVA

Sukladno članku 52. stavku (1) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16) te članku 10. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11), temeljna nadležnost Neovisnog povjerenstva je praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i ostvarivanje ljudskih prava osoba koje izdržavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud BiH, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom BiH ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica BiH ili drugi sud sukladno zakonu BiH.

Neovisno povjerenstvo može pratiti rad zavoda samostalno ili u suradnji s inspektorskim i drugim nadzornim tijelima. Također, može surađivati s međunarodnim i drugim ustanovama ovlaštenim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno zakonima i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Neovisno povjerenstvo daje preporuke nadležnim organima BiH s ciljem poboljšanja standarda smještaja, poboljšanja postupanja i poštivanja ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije ili druge mjere, daje prijedloge i primjedbe koje se odnose na postojeće zakone ili druge propise temeljene na zakonu iz područja izvršenja kaznenih sankcija, obavlja povjerljive razgovore s pritvorenicima ili zatvorenicima, nakon obavljanja posjeta dostavlja izvješća upravniku zavoda i Ministarstvu pravde BiH, prikuplja, obrađuje i potražuje podatke iz svoje nadležnosti te druge radnje iz područja neovisnog praćenja sukladno članku 52. stavak (7) Zakona

Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16).

Bitno je istaknuti da su, zaključno s 31. 12. 2020., svi zatvorenici i pritvorenici iz nadležnosti Suda BiH premješteni u Zavod za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera BiH.

S ciljem poduzimanja odgovarajućih radnji ili mjera, sukladno članku 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, broj 22/16), podnosi godišnje izvješće o radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Ministarstvu pravde BiH.

POGLAVLJE III. IZVRŠENJE ZADATAKA IZ NADLEŽNOSTI NEOVISNOG POVJERENSTVA U 2021. GODINI

U ovom izvještajnom razdoblju Neovisno povjerenstvo realiziralo je planirane aktivnosti održavanjem sjednica Neovisnog povjerenstva, kao i najavljenim posjetima Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH. Treba istaknuti da su najavljeni i nenajavljeni posjeti Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH u ovom izvještajnom razdoblju bili realizirani u smanjenom opsegu, jer je pristup Zavodu, a samim time i zatvorenicima, bio omogućen samo u vrijeme kada je to dozvoljavala epidemiološka situacija u BiH izazvana pandemijom koronavirusa (COVID-19). Međutim, Neovisno povjerenstvo je tijekom cijele 2021. godine zaprimalo pritužbe zatvorenika koje su razmatrane na sjednicama Neovisnog povjerenstva, a koje su zahtijevale pismenu korespondenciju s odgovarajućim kazneno-popravnim zavodima i nadležnim ministarstvima.

Odjeljak A. Izvršenje zadataka održavanjem sjednica Neovisnog povjerenstva

Od 1. 1. 2021. do 31. 12. 2021. Neovisno povjerenstvo održala je 12 sjednica:

Sjednice	Datum održavanja sjednice
60. sjednica	11. 1. 2021. od 17 sati
61. sjednica	9. 2. 2021. od 17 sati
62. sjednica	11. 3. 2021. od 17 sati
63. sjednica	8. 4. 2021. od 17 sati
64. sjednica	20. 5. 2021. od 17 sati

65. sjednica	14. 6. 2021.	od 17 sati
66. sjednica	22. 7. 2021.	od 17 sati
67. sjednica	23. 8. 2021.	od 17 sati
68. sjednica	20. 9. 2021.	od 17 sati
69. sjednica	21. 10. 2021.	od 17 sati
70. sjednica	10. 11. 2021.	od 17 sati
71. sjednica	8. 12. 2021.	od 17 sati

Na ovim sjednicama Neovisno povjerenstvo razmatralo je i usvojilo ukupno 61 točku dnevnog reda, 37 podtočaka i jedan zaključak. Obrađeno je i pripremljeno 65 akata i predmeta, koji su otpremljeni na određene adrese (upravama KPZ-a, Ministarstvu pravde BiH, entitetskim ministarstvima pravde, određenim zatvorenicima i pritvorenicima u KPZ-ima i sl). Također, Neovisno povjerenstvo je u izvještajnom razdoblju razmatralo i pristigle pritužbe zatvorenika i pritvorenika iz nadležnosti ovoga tijela, kojih je u izvještajnom razdoblju bilo ukupno 38, što je zahtijevalo pismenu korespondenciju sa Zavodom za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, Ministarstvom pravde BiH te zatvorenicima i pritvorenicima.

1. Usvajanje Izvješća o radu Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu

Neovisno povjerenstvo je na 61. sjednici, održanoj 9. 2. 2021., usvojilo i Parlamentarnoj skupštini BiH podnijelo Izvješće o radu Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je, dopisom broj: 01-50-1-15-18/21 od 30. 3. 2021., obavijestio ovo tijelo da je na 18. sjednici, održanoj 30. 3. 2020., usvojio Izvješće o radu Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu.

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH je, dopisom broj: 02-50-6-16-17/21 od 27. 4. 2021., obavijestio ovo tijelo da na 17. sjednici, održanoj 27. 4. 2021., usvojio Izvješće o radu Neovisnog povjerenstva za 2020. godinu.

2. Financijsko poslovanje Neovisnog povjerenstva

Odlukom Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH o naknadama za rad u Neovisnom povjerenstvu, broj: 03/5-50-14-11-11,9/16 od 14. 6. 2016., utvrđena je naknada članovima Neovisnog povjerenstva u mjesecnom iznosu od jedne osnovice

za obračun plaće zaposlenima u institucijama BiH, što iznosi oko 475 KM. Član Neovisnog povjerenstva ima pravo na naknadu samo ako je nazočan sjednici Neovisnog povjerenstva.

Financijski plan i program Neovisnog povjerenstva za 2022. godinu utvrđen je i jednoglasno usvojen na 65. sjednici, održanoj 14. 6. 2021.:

- naknade članovima Neovisnog povjerenstva _____ 41.000,00 KM
- detaljni kontrolni i *ad hoc* posjeti zatvorima _____ 15.000,00 KM

(Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine i drugim ustanovama po potrebi).

Financijski plan i program Neovisnog povjerenstva za 2021. godinu je, sukladno Poslovniku o radu Neovisnog povjerenstva, proslijeden Zajedničkom povjerenstvu za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak B. Posjeti Neovisnog povjerenstva kazneno-popravnim zavodima u BiH

U 2021. godini (od 1. 1. do 31. 12.) Neovisno povjerenstvo obavilo je dva najavljenia posjeta Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH. Kako smo i ranije naveli, najavljeni i nenajavljeni posjeti Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH realizirani su onda kada je to dozvoljavala epidemiološka situacija u BiH izazvana pandemijom koronavirusa (COVID-19).

1. Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH od 11. 1. 2021. godine

Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH obavljen je 11. 1. 2021. Posjet je obavljen u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Neovisnog povjerenstva, te Ivana Lovrić, tajnica Neovisnog povjerenstva.

Tijekom posjeta obavljen je razgovor s v.d. ravnatelja Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera Sinišom Perkovićem.

Predsjednik Neovisnog povjerenstva istaknuo je da je posjet organiziran sukladno Planu rada Neovisnog povjerenstva za 2021. godinu, ali i dopisu Ministarstva pravde BiH od 18. 11. 2020., kojim je ovo tijelo obaviješteno o ispunjenosti zakonskih uvijeta za postupanje iz svoje nadležnosti.

U uvodu u razgovor s članovima Neovisnog povjerenstva, v.d. ravnatelja Zavoda Siniša Perković naglasio je kako je na ovu dužnost došao 10. 8. 2020. i obavljat će je do okončanja natječajne procedure za ravnatelja Zavoda. Naglasio je da je izgradnja Zavoda počela 2006. godine, a tehnički prijem objekta urađen je prije tri godine. Zaključno s 31. 12. 2020., svi zatvorenici i pritvorenici iz nadležnosti Suda BiH premješeni su u Zavod (osim jednog zatvorenika iz Kazneno-popravnog zavoda Foča koji je hospitaliziran zbog inficiranja Covidom-19 i trenutačno je na respiratoru te jednog zatvorenika u bjekstvu iz Kazneno-popravnog zavoda Banja Luka).

Ravnatelj je istaknuo da je ukupan smještajni kapacitet Zavoda **430** mesta, a od toga **382** za zatvorenike i **48** za pritvorenike. Na dan posjeta Neovisnog povjerenstva u Zavodu je bilo smješteno ukupno **300** osoba, odtoga **38** pritvorenika i **262** zatvorenika, pri čemu **28** zatvorenika koristi izvanzavodske pogodnosti.

Ravnatelj je naglasio da veliki problem za Zavod predstavlja nedostatak zatvorskih stražara. Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, nedostaje 70 zatvorskih stražara. Prilikom prijema zatvorskih stražara tražena su 62 zatvorska stražara s iskustvom, a prijavilo ih se samo tri. Za razlog neprijavljanja ravnatelj navodi veoma nisku plaću u odnosu na entitetske zavodske stražare, pa i stražare u drugim institucijama na državnoj razini. Usporedbe radi, ravnatelj je istaknuo da je koeficijent za obraćun plaće zatvorskih stražara u Zavodu 1,2 za pripravnike i 1,4 za zatvorske stražare, dok je npr. koeficijent stražara u Zajedničkoj službi institucija BiH 1,4 odnosno 1,6 te ih treba izjednačiti.

Nadalje je ravnatelj istaknuo kako ta neujednačenost otvara drugi problem, a to je odlazak zatvorskih stražara iz Zavoda na bolja mesta čim se za to ukaže prilika.

U nastavku je ravnatelj istaknuo da su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta predviđena i tri liječnika opće prakse. Trenutačno je zaposlena samo jedna liječnica koja je u Zavod prešla iz Pritvorske jedinice Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija. Naglasio je da

specijaliste angažiraju po potrebi i po ugovoru o djelu. Što se tiče ambulante u Zavodu, ona je opremljena svom potrebnom medicinskom opremom. Također, u Zavodu postoji i stomatološka ordinacija sa stalno zaposlenim stomatologom i medicinskom sestrom. Ne nedostaje tehničko medicinsko osoblje.

Također, ravnatelj je kao trenutačno veliki problem naveo i nabavu lijekova za potrebe Zavoda. Naglasio je da su u proteklome razdoblju bila raspisana dva tendera za nabavu lijekova, ali su oba pala. Na posljednji su se prijavile dvije tvrtke, ali nisu imale potpunu dokumentaciju te je ovaj problem i dalje prisutan. U proračunu Zavoda za lijekove je predviđeno 60.000 – 70.000 KM.

Što se tiče zdravstvene situacije u Zavodu po pitanju infekcije izazvane pandemijom koronavirusa, ona je zadovoljavajuća i nije bilo većih problema. Zavod je osiguravao, a i danas osigurava, sve potrebne mјere za zaštitu zatvorenika i pritvorenika, kao i zaposlenika, te je posredstvom regionalnog zavoda za zdravstvo nabavljaо zaštitnu opremu (maske, rukavice, odjeću), dezinfekcijska sredstva i toplomjer.

Što se tiče radnog tretmana zatvorenika, ravnatelj je istaknuo da je određeni broj zatvorenika angažiran u kuhinji i pekarnici, ali nema uvjeta za radno angažiranje svih zatvorenika koji to žele. Budući da je vešeraj u Zavodu opremljen naјsvremenijom opremom, za neko buduće vrijeme nakon pandemije koronavirusa u planu je pružanje usluga vešeraja i šivanja za hotele u BiH, što je praksa u pojedinim zatvorima u Europskoj uniji.

Neposrednim obilaskom Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mјera konstatirano je sljedeće:

- Zatvorenici su smješteni u jednokrevetnim sobama od 12 m^2 , koje su opremljene krevetom, ormarićem za osobne stvari, stolom i stolcem. Sve sobe imaju velike prozore, s dovoljno dnevnog svjetla. Svaka soba ima mokri čvor, wc školjku i kupaonicu.
- Higijenski uvjeti u sobama su dobri.
- Zatvorenici imaju na raspolaganju dnevni boravak, koji je dovoljno velik za sve njih i u kojem su im na raspolaganju TV prijamnik, stolovi i stolci.
- Zavod posjeduje kontrolnu sobu iz koje se upravlja videonadzorom, ali i sigurnosnim provjerama. Zavod je pokriven s 218 kamera.

Na temelju navedenog, Neovisno povjerenstvo daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Vijeće ministara BiH treba izjednačiti platne koeficijente zatvorskih stražara s koeficijentima stražara u drugim institucijama na razini Bosne i Hercegovine.
2. Ministarstvo pravde BiH treba naći mogućnost zapošljavanja u Zavodu dva liječnika opće prakse i potreban broj zavodskih stražara koji nedostaju prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
3. Ministarstvo pravde BiH treba poduzeti sve aktivnosti kako bi se Zavodu osigurala nesmetana nabava medicinskih lijekova.
4. Zavod treba, u suradnji s Ministarstvom pravde BiH, iznaći materijalna sredstva za odgovarajuće poslove koje bi zatvorenici mogli obavljati u sklopu radno-okupacijskog tretmana (kao što su npr. poslovi u vešeraju za komercijalne svrhe koje je predložio v. d. ravnatelja, proizvodnja hrane, sekcije slikarstva, rezbarenja i sl.) jer, s obzirom na uvjete smještaja i tretmana u Zavodu, ti poslovi su vrlo traženi.

2. Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH od 20. 9. 2021. godine

Najavljeni posjet Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH obavljen je 20. 9. 2021. Posjet je obavljen u sastavu: Mile Lasić, predsjednik Neovisnog povjerenstva, Azra Alajbegović, prva zamjenica predsjednika Neovisnog povjerenstva, Aleksandar Faladžić i Vedad Gurda, članovi Neovisnog povjerenstva, te Ivana Lovrić, tajnica Neovisnog povjerenstva.

Tijekom posjeta obavljen je razgovor s upravnikom Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH Sinišom Perkovićem i načelnicom tretmana Delajdom Kurić Hodžić. Predsjednik Neovisnog povjerenstva istaknuo je da je posjet organiziran sukladno dogovoru sa zadnje sjednice Neovisnog povjerenstva, ali i sukladno Planu rada Neovisnog povjerenstva za 2021. godinu. Razlog posjeta su predstavke (žalbe) zatvorenika koje je Neovisno povjerenstvo

zaprimilo, kao i sve učestalije žalbe zatvorenika, ali i medijski natpisi koji se odnose na zavodsku kantinu i cijene u njoj.

U uvodu u razgovor s članovima Neovisnog povjerenstva, upravnik Zavoda Siniša Perković istaknuo je da je rješenjem ministra pravde BiH od 1. 8. 2021. imenovan za upravnika Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera, a do tada je obavljao funkciju v. d. upravnika. Kako je upravnik od stavljanja Zavoda u funkciju, upoznat je sa svim problemima s kojima se susreće u radu. Za veliki je problem izdvojio proračun Zavoda. Naime, istaknuo je da je Ministarstvo financija BiH temeljilo proračun za ovu godinu, koji još nije usvojen, na prošlogodišnjem proračunu, što nikako nije moguće kad je u pitanju ovaj zavod. Zavod je u punom kapacitetu i funkciji tek od 31. 12. 2020. kada su svi zatvorenici i pritvorenici iz nadležnosti Suda BiH premješteni u Zavod, te smatra da se za referentnu godinu za donošenje proračuna može uzeti tek 2021. godina. Kao problem je istaknuo i da u Ministarstvu pravde BiH postoje sredstva predviđena za plaćanje boravka osuđenika u entitetskim zavodima za izvršenje kaznenih sankcija iz nadležnosti Zavoda za 2021. godinu, a koja nisu utrošena jer je Zavod pravovremeno preuzeo sve osuđenike, te da mu nedostaju upravo ta sredstva za nesmetan rad do kraja godine.

Na upit članova Neovisnog povjerenstva o sve učestalijim primjedbama zatvorenika, ali i medijskim natpisima u vezi sa zavodskom kantinom i cijenama u njoj, koje su navodno mnogo više nego u prodavaonicama izvan Zavoda, upravnik je odgovrio da je taj problem riješen. Naime, prije no će stupiti na funkciju v.d. upravnika, proveden je postupak tendera kojim je korištenje zavodske kantine dodijeljeno jednoj firmi. Međutim, prije mjesec dana kantinu je preuzela druga firma i cijene su mnogo pristupačnije, a ponuda zadovoljava 80 % potreba zatvorenika i pritvorenika.

Uvidom na licu mjesta članovi Neovisnog povjerenstva su konstatirali da je zavodska kantina solidno opremljena te da su cijene prehrambenih proizvoda relativno izjednačene s cijenama u prodavaonicama izvan Zavoda, s manjim odstupanjima.

Što se tiče radno-okupacijskog tretmana zatvorenika, upravnik je istaknuo da je proračunom Zavoda osigurano 50-ak plaća za zatvorenike. Određeni broj zatvorenika, njih 30, angažirani su u kuhinji i pekarnici, dok ostalih 20-ak radi na održavanju i sređivanju okoliša. Zavod posjeduje veliki vešeraj s najsvremenijim uredajima za pranje i sušenje kapaciteta 140-150 kg, te tenutačno vodi pregovore s određenim brojem firmi za pružanje usluga. Također, Zavod je od Vijeća Europe dobio i četiri šivača stroja i dva horizontalna noža, pa će u idućem razdoblju organizirati obavljanje

usluga šivanja. Nadalje je upravnik istaknuo da Zavod ima i četiri prazne radionice (hale) te da su u pregovorma s većim brojem firmi koje se bave određenom vrstom proizvodnje kako bi svoje strojeve premjesili u Zavod, a zatvorenici bi im bili radna snaga.

U razgovoru s članovima Neovisnog povjerenstva upravnik Zavoda se osvrnuo na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, kao i na nedostatak velikoga broja zatvorskih stražara, što je veliki problem. U proteklome razdoblju raspisan je natječaj za 39 zatvorska stražara, ali ih se prijavilo samo 23 i svi su primljeni. Za razlog zbog kojeg se kandidati nisu prijavljivali upravnik je naveo vrlo nisku plaću u odnosu na entitetske zavodske stražare, pa i stražare u drugim institucijama na državnoj razini, na što je Neovisno povjerenstvo ukazivalo u izvješću o posljednjem posjetu Zavodu i o čemu je dalo preporuku Vijeću ministara BiH. Također, upravnik je istaknuo da je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta predviđeno osam odgajatelja, a zaposleno ih je sedam. Ocijenio je da je veliki broj zatvorenika na jednog odgajatelja te bi izmjenama normativnih akata taj broj trebalo smanjiti kako bi resocijalizacija zatvorenika bila učinkovitija. Trenutačno važećim propisima predviđeno je do 50 zatvorenika na jednog odgajatelja.

Upravnik je istaknuo da na dan posjeta članova Neovisnog povjerenstva popunjenoš Zavoda iznosi: **244** zatvorenika i **26** pritvorenika. Ukupni smještajni kapacitet Zavoda je **430** mesta. Svi zatorenici su trenutačno u jednokrevetnim čelijama.

Članovi Neovisnog povjerenstva su prilikom posjeta Zavodu obavili razgovor i s odgajateljicom, načelnicom tretmana Delajdom Kurić Hodžić, o pojedinim navodima koje su zatvorenici iznijeli u predstavkama dostavljenim Neovisnom povjerenstvu.

Što se tiče zdravstvene situacije u Zavodu po pitanju zaraze izazvane pandemijom koronavirusa, upravnik je istaknuo da je ona zadovoljavajuća i da nije bilo većih problema. U Zavodu su osiguravane, a i danas se osiguravaju, sve potrebne mjere za zaštitu zatvorenika i pritvorenika te zaposlenih. Svi zatvorenici, pritvorenici, zaposleni pa čak i članovi njihovih obitelji imali su i imaju mogućnost cijepljenja.

Na temelju navedenog Neovisno povjerenstvo daje sljedeće

P R E P O R U K E

1. Ministarstvo pavde BiH treba razmotriti mogućnost izmjena podzakonskih akata koji proizlaze iz Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera u dijelu kojim se propisuje broj zatvorenika na jednog odgajatelja. U razgovoru članova Neovisnog povjerenstva s upravnikom Zavoda došlo se do zaključka da bi bilo nužno smanjiti broj zatvorenika na jednog odgajatelja, kako bi se odgajatelj u potpunosti posvetio tretmanu, a resocijalizacija bila učinkovitija.
2. Vijeće ministara BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH trebaju predvidjeti znatno veća sredstava za Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH prilikom izrade proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, kako bi Zavod mogao nesmetano ispunjavati svoju funkciju.
3. Vijeće ministara BiH i Ministarstvo financija BiH trebaju pronaći način za relokaciju sredstava koja su bila predviđena za plaćanje usluga entitetskim zatvorima za 2021. godinu na račun Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, kako bi Zavod mogao nesmetano poslovati do kraja godine.

Odjeljak C. Javnost rada

Sjednice Neovisnog povjerenstva pratili su zaposleni u Sektoru za odnose s javnošću Tajništva Parlamentarne skupštine BiH, a predsjednik Neovisnog povjerenstva je, na zahtjev predstavnika medija u BiH, davao i usmene izjave u vezi s radom Neovisnog povjerenstva.

Prema članku 17. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva, podaci i informacije koje se prikupe tijekom kontrole te sadržaj obavljenih razgovora s osobama lišenim slobode, kao i drugim osobama koje mogu dati relevantne podatke, povjerljive su prirode.

Odjeljak D. Administrativno-tehnička podrška u radu

Zajednička služba Tajništva Parlamentarne skupštine BiH je, sukladno članku 24. Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva, pružala svu administrativno-tehničku i stručnu podršku u radu Neovisnog povjerenstva. Zajednička služba osigurala je potrebne uvjete za rad Neovisnog povjerenstva angažiranjem stručnog osoblja, ali i osiguravanjem materijalno-tehničkih i drugih uvjeta za nesmetan rad.

POGLAVLJE IV. PREPORUKE

Neovisno povjerenstvo predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji ovo izvješće s navedenim preporukama:

- 1. Parlamentarna skupština BiH treba što žurnije provesti natječajnu proceduru za izbor članova Neovisnog povjerenstva u novom mandatu, jer je sadašnjima mandat istekao još 15. 12. 2020. godine ("Službeni glasnik BiH", br. 96/15 i 50/17).**
- 2. Potrebno je kontinuirano raditi na unaprjeđenju zavodskog tretmana zatvorenika i pritvorenika u Zavodu za izvršenje kaznenih sankcija pritvora i drugih mjera BiH.**

PRILOG: Tablični prikaz održanih sjednica u 2021. i naznačnost članova Neovisnog povjerenstva

**TABLICNI PRIKAZ ODRŽANIH SJEDNICA I NAZOČNOST ČLANOVA NEOVISNOG POVJERENSTVA U
2021. GODINI**

Broj i datum održavanja sjednice	Mile Lasić	Ime i prezime člana Nezavisne komisije		
		Azra Alajbegović	Brana Spasojević	Aleksandar Faladžić
60. sjednica 11.1.2021.	+	+	+	+
61. sjednica 9.2.2021.	+	+	+	+
62. sjednica 11.3.2021.	+	+	+	+
63. sjednica 8.4.2021.	Opravдано изоčан	+	+	+
64. sjednica 20.5.2021.	+	+	+	+
65. sjednica 14.6.2021.	+	+	+	+
66. sjednica 22.7.2021.	Opravдано изоčан	+	+	+
67. sjednica 23.8.2021.	Opravдано изоčан	+	+	+
68. sjednica 20.9.2021.	+	+	+	+
69. sjednica 21.10.2021.	Opravдано изоčан	+	+	+
70. sjednica 10.11.2021.	+	+	+	+
71. sjednica 8.12.2021.	Opravдано изоčан	+	+	+